

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hírek. Ószinte sajnálattal értesülünk *Muzsnay* Géza m. kir. főerdőtanácsosnak, a zsarnóczai m. kir. erdőhivatal főnökének nyugalombavonulásáról. *Muzsnay* a hazai erdőrendezés kifejlesztése és az erdőművelés követelményeihez való alkalmazása terén úgy gyakorlatilag, mint a főiskolai katedrán és irodalmilag sokkal többet tett, semhogy közönyösen fogadhatnók, amidőn a vezetése alatt álló kincstári uradalom éléről visszalépve, a gyakorlati élettől visszavonul. Él azonban a remény bennünk, hogy a mindennapi élet gondjaitól megszabadulva, annál többször fogunk az erdészeti irodalom és társadalmi mozgalmaink terén találkozni vele.

Térfi Béla m. kir. főerdőtanácsosnak Ő Felsége a miniszteri tanácsosi czimet adományozta. Ujabb elismerése ez annak a fáradság-terjes, önfeláldozó munkának, melyet *Térfi* Béla immár évek óta, sajnos, nem saját szakmájában, hanem rendkívüli megbizatással a közélélmzési minisztériumban teljesít.

A lipotújvári m. kir. főerdőhivatal vezetésével a földművelésügyi miniszter *de Pottere* Gerard m. kir. erdőtanácsost, lapunk régebbi munkatársát bizta meg. Örömmel látjuk ezt a szép kincstári erdőbirtokot az ő szakavatott vezetése alatt, amely a gazdasági fejlődésre biztosítékot nyújt.

Hírek hadbavonult erdőtisztekről. *Sándor* Béla m. kir. segéd-erdőmérnök, 4. (37.) honvéd táborig tüzérezredbeli tart. főhadnagy, jelenleg beosztott katonai erdőgondnok, a háboru utolsó ideje alatt teljesített kitűnő szolgálatainak elismeréséül, a vitézségi érem szalagján adományozott koronás arany érdemkereszttel lett kitüntetve; ez már a második kitüntetése.

A főiskola hadi kurzusairól. Ismételten fordultak hozzám szaktársaink, felvilágosítást kérve a főiskola hadi kurzusairól, valamint evvel kapcsolatban a selmeczbányai megélhetési viszonyokról.

Szolgálatot vélek teljesíteni tehát szakközönségünknek avval, hogy rövid áttekintést nyujtok ezekről a dolgokról.

A napokban ismertették a napilapok a hadi kurzusokra vonatkozó miniszteri rendeleteket, de tiszta képet ezekből a kivonatokból nehéz nyerni.

Az erdőmérnöki főiskolára*) vonatkozó miniszteri rendelet még nem érkezett le a főiskolához, amiért talán egyik-másik tekintetben nem teljesen hiteles az, amit a következőkben közlök, de számottevő eltérés aligha lesz; tovább várni pedig nem akarom, mert hiszen a szakközönség érdekében áll, hogy még a kurzusok megindulása előtt tájékozódhassék.

A főiskolán a hadbavonult hallgatók számára két tanfolyam lesz, az első — amely kizárólag téli félévet pótol — kezdődik október elsején és tart 12 hétig, a második — nyári félév — kezdődik 1919. évi márczius hó elsején és szintén 12 hétre terjed.

Megjegyzem, hogy szó volt arról, hogy egy-egy kurzuson párhuzamosan téli és nyári félévi előadások legyenek megtartva, a főiskola rektorától nyert értesülesem szerint ez a terv keresztülvihetetlennek bizonyult.

A beiratkozások ideje október, illetőleg márczius 1—6-ika. Az utolsó nap polgári hallgatók számára van kijelölve.

Ugyanez idő alatt — 1-étől 7-ikéig — folynak a pótló vizsgák. Azután következik 10 heti oktatás, erre egy heti vizsgaidő. A vizsgaidő két héttel megtoldható és a katonai hatóság a főiskola által igazolt kérésre a legtöbb esetben — de nem mindig! — ennek a két hétnek tartamára szabadságot ad, illetőleg a 12 heti szabadságot megtoldja ezzel.

A katonahallgatók ezzel befejezték a félévet.

Polgári hallgatók a januárt tanulásra kell hogy fordítsák, gyűjtemények tanulmányozására stb., a megfelelő nyári hónapot — június — gyakorlatokra és tanulmányi utakra; februárban és júliusban vizsgák folynak.

Elmaradt vagy pótló vizsgákra egyébiránt a hallgatók — megokolt szóbeli kérésre! — a tanév idején belül bármikor jelentkezhetnek. Magától értődik, hogy az illető tanártól előre kell kérniök a vizsga napjának, illetőleg órájának kitűzését.

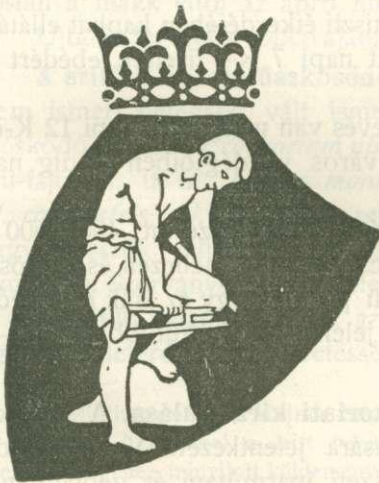
*) Hogy a most életbe léptetett „erdészeti szakiskolák“-kal való összevetést elkerüljem, az „erdőmérnöki főiskola“ kifejezést használom, amely, nézetem szerint, sokkal megfelelőbb és az „erdőmérnöki“ czim megadásából szintén önként folyik, amiért annak hivatalos elnevezéseként való alkalmazása nagyon kívánatos volna.

A lakás és élelmezési viszonyok természetesen nagyot változtak. A régi állapotból csak egy maradt meg, a lakások nagy részének egészségtelen és hiányos volta, amelyet a jelenlegi hallgatóink még sokkal súlyosabban éreznek, mint a háboru előttiék.

Katonahallgatóink mind legalább zászlósok, sokan már főhadnagyk. Nemcsak a tisztí egyenruhának a kötelező erejét érzik, ami természetesen az igények növekvését jelenti, hanem érettebbek is lettek és azt tapasztalták, hogy még a front ezernyi akadályai között is a lehetőség szerint gondoskodás történik aziránt, hogy a kaverna, a bombamentes fedezék tiszta és egészséges legyen, nagyon nehezen törődnek bele abba, hogy a kényelmes „Hinterland-ban rosszabb lakásuk legyen, mint amilyen a fronton volt. Éppen ezért mind a város központja körüli jobb lakásokat keresik és nem hajlandók „Hibalka bércein“ tanyázni.

PÖSTYÉN

CSUZ, KÖSZVÉNY, ISCHIAS ÉS IZZADMÁNYOK

páratlan gyógyhelye.

Lakások nagy választékban a legnagyobb kényelemtől a legszerényebb igényekig :: ::

Ellátás biztosítva, felvilágosítás, prospektus:
**FÜRDŐIGAZGATÓSÁG,
 PÖSTYÉN.**

Egyesületünk tagjai az eddigi kedvezményekben most is részesülnek.

Itt pedig egy-egy lakás — csak a szoba maga — személyenként 50—80 korona.

Világítással és ágyneművel együtt a lakás ára havi 100—120 K-ra rug. A fűtés nagyon kényes pont a fűtőanyag beszerzésének nehézségei miatt. A legutóbbi (nyári) kurzuson nem volt erre szükség, az elmúlt télin — amelyen még csak kevés hallgató vett részt — rendszeren azt kérték a lakásadók, hogy a hallgató maga szerezzé a fát. Világítás csak ott van egyelőre biztosítva, ahol gáz van bevezetve, mert mindeddig a gázgyár elismerésre méltó buzgalommal és sikerrel küzdött meg a nehéz viszonyokkal; petroleum vagy egyéb világítószerrel dolgában viszont a lehető legrosszabbul álltunk. Hogy a jövőben petroleum és fűtőanyag mily mértékben lesz kapható, az a jövő titka.

Reggelit a lakáshoz csak kevés helyen adnak, ára 20—25 K; rendszeren a kávéházra és cukrászdára szorul a hallgató, ahol 1 K egy adag ára. Eddig még kaptak tejes kávé is.

Ebédet és vacsorát körülbelül 60—100 ember számára a diákmenza adhat, a helyiségek korlátolt volta miatt két turrtusban. Ennek ára naponként és személyenként 8 K, az ellátást a menza számára a közlelmezési minisztérium utalja ki; előreláthatólag a jövőben a közalkalmazottak beszerzési csoportja révén fogja megkapni a szükséges élelmiszereket.

Egynehány tiszt a helyőrség tisztí étkezdejében kaphat ellátást, de ezek száma nagyon csekély. Itt napi 7 K-t fizettek ebédért és vacsoráért.

Magánkifőzés csak nagyon kevés van már, átlag napi 12 K-ért adtak ezek ebédet és vacsorát, a város vendéglőiben pedig napi 10—14 K-ért.

Egy-egy havi szükséglet tehát a fentiek szerint 400—600 K között váltakozik, ezen alul már csak nagyon nehezen és szűkösen élhet meg a hallgatónk; valószínű pedig, hogy az árak emelkedni fognak, különösen, ha sok lesz a jelentkező. (Legutóbb kb. 200-an voltak.) R.

Erdőmérnökhallgatók gyakorlati kirándulása. A selmeczbányai főiskola nyári félévi kurzusára jelentkezett IV. éves erdőmérnökhallgatók a szokásos erdészeti iparműtani és géptani gyakorlatra ezúttal Losoncra rándultak ki.

A harctérről szabadságolt, vitézségi érdemtől dagadó mellű 12 szép szál katonatiszt-hallgató *Kövesi* Antal főiskolai rektor és *Krippel* Móricz főiskolai tanár vezetése alatt augusztus hó 9-én este érkezett Losoncra, hol másnap délelőtt az ottani m. kir. jár. erdőgondnokság kalauzolása mellett megtekintették Tausz Jakab gőzfüresházát, Lőrincz Adolf faaprító telepét, a mezőgazdasági gépgyárat s az első magyar sörétygyárat.

Térhiány miatt a mostani időkben bővebb leírásba bocsátkozni, sajnós, nem lehet. H. J.

A bükk- és tölgymakkgyűjtési akció vezetőségének nyilatkozataiból azt az örvendetes körülményt állapíthatjuk meg, hogy már eddig is mintegy 2000 vasuti kocsirakomány bükkmakkgyűjtése van a bejelentések és a vállalkozókkal való szerződések utján biztosítva.

A szedés módjára nézve legutóbbi számunkban a kézzel való szedést ajánlottuk, amely németországi tapasztalatok szerint egyedül célravezető. Ez természetesen nem zárja ki, hogy más eljárással is kísérletezzünk. Így pl. sikeresnek tartjuk azt a módot, ha a bükkmakkot a bőventermő fák alatt összeseperjük s azután először olyan rostán szórjuk át, amely magát a makkot és a nála kisebb hulladékot átengedi, azután pedig egy szűkebb szövetű rostán a makk ettől az apró hulladéktól is megtisztítatik.

Ujból a legmelegebben ajánljuk az akciót olvasóink figyelmébe.

A szilfák vessző-üszkösödéséről. Svédországban eddig még nem ismert betegség vált ismeretessé a szilfákon, amelyet egy élősködő gomba (*Exosporium ulmi*) idézett elő különféle eliskolázott szil-fajokon, u. m. *Ulmus montana*, *U. montana* var. *exoniensis*, *U. campestris*, *U. effusa*. A megnevezett gomba a vesszőcsúcsok vagy vesszők elhalását, valamint egész csemeték elpusztulását okozhatja. Szórványosan ez a jelenség idősebb szilfákon és cserjéken is előfordult, valamint kitűnt az, hogy ez a betegség Svédország egész területéről vált ismeretessé.*) A vizsgálatok során *J. Eriksson*

*) Minthogy nincsen kizárva, hogy a szóban forgó gomba hazánk területén is előfordul, ha valahol a leírt betegségi tünetek előfordulnának, az Erd. L. szerkesztőségéhez irányított küldemények megvizsgálását készségesen teljesíteném, hogy ezáltal egyfelől az erdészeti növény-pathológia, másrészt az erdészeti gyakorlat szempontjából a további vizsgálatok megtehetőek legyenek.

mesterséges fertőzési kísérleteket is végzett, amelyeknek az eredménye szerint a fagy hatása nem jöhet mint elsőrendű tényező figyelembe. A betegség azáltal jön létre, hogy a gomba-csírák a szillának tavaszi zsenge és érdes felületű hajtásaira kerülnek, a felületről a belső szövetekbe hatolnak, a következő tavaszig elrejtve tovább fejlődnek és azután a már elhalt vesszőkön konidiumokat létesítenek. Hogy vajjon a második esztendőben az ilyen elhalt vesszőkön és galyokon megjelenő piros *Nectria*-szemölcsök benső összefüggésben vannak-e az *Exosporium ulmi*-val, ez még további felderítésre szorul. A betegség leküzdése azáltal lehetséges, hogy kora tavaszkor az összes száraz koronarészek eltávolíttatnak és eltüzeltetnek. S. K.

A vadgesztenye zár alá helyezése. A minisztérium folyó évi 3577. M. E. sz. rendelete értelmében a vadgesztenye kizárólag a Korpaközpontnak adható el.

Saját szükségletére a tulajdonos csakis annyit tarthat vissza, amennyi saját állatállománya takarmányozására a vármegyei takarmányozást intéző bizottság véleménye szerint szükséges.

A vadgesztenyéért fizetendő legmagasabb ár a bizományos raktárába, vagy a feladó vasuti (hajó) állomásra szállítva egyszéges áruért métermázsánként 40 korona. Az 1918. évi október végéig beszállított áru értékétől a nedvességtartalomhoz mérten legfeljebb 20⁰/₀, azon túl pedig legfeljebb 10⁰/₀ levonás eszközölhető. A tulajdonos által össze nem gyűjtött, be nem szállított és a jelen rendelet 1. §-a alapján igénybevett vadgesztenyéért a tulajdonos métermázsánként csak 5 koronát igényelhet.

Aki saját termésű vadgesztenyetermését a Korpaközpontnak vagy megbizottjának beszolgáltatja, a légszáraz áru minden métermázsája után 10⁰/₀ a rendelkezésre álló készletek szerint korpára, vagy egyéb egyenértékű abraktakarmányra tarthat maximális áron igényt, amennyiben a vármegyei takarmányozást intéző bizottság utján igazolja, hogy erre saját állatai takarmányozására szükség van.

Mezőgazdasági utmutató (II. kötet, állattenyésztési kérdések és gazdaságok vezetése). A Köztelek Olcsó Könyvtárnak ez a legújabb füzete 12 K-ért szerezhető be a „Pátria“ irod. vállalatnál (Budapest, Üllői-ut 25. sz.).